Lietas Nr. C31434513

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2014.gada 27.maijā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa:
tiesnese I.Kuzņecova
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA „Julianus Inkasso Latvija" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 16.septembrī SIA „Julianus Inkasso Latvija", pamatojoties uz Civillikuma 1425., 1587., 1716., 1717.pantu, cēlusi Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 9.oktobrī, starp SIA „Julianus Inkasso Latvija" un /pers. A/ noslēgta Vienošanās par parāda samaksu Nr.701268882-9.10.2012 (turpmāk arī - Vienošanās). Saskaņā ar Vienošanos, atbildētājs atzina savu prasību Ls 535,51 apmērā, un vienojās ar prasītāju, ka minētā summa tiek uzskatīta par atbildētāja pamatsummas parādu. Atbilstoši Vienošanās 3.punktam, atbildētājs uzņēmās pienākumu dzēst parāda daļu vienpadsmit maksājumos līdz katra mēneša 28.datumam, iemaksājot prasītāja norēķinu kontā Ls 20, un atlikušo parāda daļu Ls 315,51 dzēst divpadsmitajā maksājumā vai saskaņā ar Vienošanās 3.1.punktu noslēgt jaunu vienošanos par atlikušās parāda summas atmaksu ilgākā laika periodā.

Atbildētājs pēc Vienošanās noslēgšanas nav veicis nevienu maksājumu.

Saskaņā ar Vienošanos 3.punktu, prasītājs aprēķinājis līgumsodu par laika periodu no 2012.gada 28.oktobra līdz 2013.gada 9.septembrim Ls 846,11 apmērā, taču prasītājs līgumsodu samazinājis līdz galvenā parāda apmēram - Ls 535,51.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam aizdevuma pamatsummas parādu Ls 535,51, līgumsodu Ls 535,51, kopā Ls 1071,02, kā arī tiesas izdevumus.

Vienlaicīgi prasītājs lūdz noteikt tiesības prasītājam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no galvenā parāda.

Atbildētājs/pers. A/ rakstveida paskaidrojumu par prasību tiesai nav iesniedzis un nav izteicis lūgumu izskatīt lietu tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā noskaidrots, ka 2012.gada 9.oktobrī starp pusēm noslēgta Vienošanās par parāda Ls 535,51 apmērā atmaksu Nr. 701268882-9.10.2012, saskaņā ar kuru atbildētājs atzinis, ka parāda summa Ls 535,51 apmērā uzskatāma par parādnieka pamatsummas parādu un tas atmaksājams atbilstoši Vienošanās maksājumu grafikam.

No lietas materiāliem izriet, ka atbildētājs savas ar Vienošanos pielīgtās maksājuma saistības noteiktajā termiņā nepildīja un nav veicis nevienu maksājumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs Vienošanās noslēgšanas faktu likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējis, kā arī nav iesniedzis pierādījumus tam, ka savas saistības ar prasītāju būtu nokārtojis un parādu samaksājis. Līdz ar to, tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus, faktu, ka atbildētājs pielīgtās saistības nav pilnībā izpildījis.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenams pamatsummas parāds Ls 535,51 jeb EUR 761,96 apmērā.

Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka daļēji apmierināms prasījums daļā par līgumsoda piedziņu.

Civillikuma 3.pants noteic, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi.

Atbilstoši Vienošanās 3.punktam, ja parādnieks neizdara samaksu kreditoram nolīgtajos termiņos, apjomā un/vai kārtībā, tad kreditors ir tiesīgs prasīt līgumsodu 0,5% apmērā no pamatsummas parāda atlikuma par katru maksājuma kavējuma dienu.

Kā izriet no prasības pieteikuma, prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu Ls 846,11 apmērā par laika periodu no 2012.gada 28.oktobra līdz 2013.gada 9.septembrim, samazinot to līdz pamatsummas apmēram jeb Ls 535,51.

Tiesa konstatē, ka konkrētajā gadījumā starp pusēm pastāv patērētāju tiesiskās attiecības, kuras regulē Patērētāju tiesību aizsardzības likums, kas ir speciālais likums attiecībā pret Civillikuma normām. Savukārt Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitā daļa noteic, ka tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Kā atzinis Senāta Civillietu departaments 2011.gada 12.janvāra spriedumā, lietā Nr.SKC-25/2011, kur vērtēta līgumsoda apmēra pamatotība, likumā nevar būt ietverta tāda līgumsoda būtība, ka parādnieks uzņēmies nevis konkrēti izmērāmu „pametumu", bet maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai.

Kā redzams, konkrētajā gadījumā Vienošanās 3.punktā pielīgts līgumsods 0,5% dienā un, ja nokavējums būtu aprēķināts par vienu gadu, tad

līgumsods ievērojami pārsniegtu pamatparādu.

Tiesa uzskata, ka šādi līguma noteikumi, kas paredz neierobežotu līgumsoda maksimālo apmēru, kas kopsummā var vairākkārtīgi pārsniegt aizdevuma pamatsummu, saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punktu, uzskatāmi par netaisnīgiem līguma noteikumiem, jo uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Savukārt Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta astotajā daļā paredzētas sekas, kas iestājas, ja tiek konstatēti netaisnīgi līguma nosacījumi, un proti, ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtajā līgumā ietvertie netaisnīgie noteikumi nav spēkā no līguma noslēgšanas brīža, bet līgums paliek spēkā, ja tas var pastāvēt arī turpmāk, kad izslēgti netaisnīgie noteikumi.

Tiesa, vērtējot pušu argumentus attiecībā uz līgumsodu, atzīst, ka prasītājam ir tiesības līgumā ietvert līgumsodu par saistību pienācīgu nepildīšanu, bet līgumsoda apmēram jābūt samērīgam. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka 2012.gada 9.oktobra Vienošanās Nr.701268882-9.10.2012 3.punktā ietvertais līgumsoda apmērs ir atzīstams par netaisnīgu, tādējādi uz patērētāju nav piemērojams.

Tā kā atbildētājs ir kavējis ar līgumu uzņemtās saistības, tiesa atzīst, ka atbildētājam Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms saprātīgās robežās, kas konkrētajā gadījumā kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus.

Ņemot vērā minēto un interpretējot Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720.pantā ietvertās tiesību normas par līgumsaistību izpildi un līgumsoda samaksu kopsakarā ar Civillikuma 1.pantu, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenams līgumsods, bet tas nosakām saprātīgā, t.i., 10 % apmērā no pamatparāda summas jeb EUR76,20 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu, apmierinot prasību, no atbildētāja par labu prasītājam piespriežami tā samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesas apmierināto prasījumu apmērs šajā lietā ir EUR 838,16 līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva par prasību EUR 125,72 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70, kopā EUR 130,42.

Tā kā kopējā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu summa par prasības pieteikuma noraksta nosūtīšanu atbildētājam un tiesas paziņojumu nosūtīšanu pusēm ir EUR 6,95, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kuru nav sedzis prasītāja veiktais maksājums, t.i., EUR 2,26 (EUR 6,95 – EUR 4,70) par labu valstij ir piedzenams no atbildētāja.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, prasītājam atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei, saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.,42., 93.panta pirmo daļu, 189. - 193., 195., 199., 204.[1]pantu un 223.panta 4.punktu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, SIA „Julianus Inkasso Latvija", reģistrācijas Nr.40003717522, labā galveno parādu EUR 761,96, līgumsodu EUR76,20 un tiesas izdevumus EUR 130,42, kopā EUR 968,58 (deviņi simti sešdesmit astoņi *euro*, 58 centi).

Atzīt SIA „Julianus Inkasso Latvija", reģistrācijas Nr.40003717522, tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus, tas ir, 6% (seši procenti) no simta gadā, no piedzītās, bet neatmaksātās parāda summas.

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,26 (divi *euro*, 26 centi), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, **Iemaksas mērķis:** 21499, kā arī norāda datus personas vai lietas identificēšanai.

Noteikt termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, nosakot, ka šos maksājumus apstiprinoši dokumenti sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā iesniedzami Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Kuzņecova